

ชื่อเรื่อง ปัญหาและผลกระทบจากแรงงานต่างด้าวชาวพม่าในเขตพื้นที่การทำประมงจังหวัด

ประจวบคีรีขันธ์

ผู้วิจัย เสาวธาร โพธิ์กลัด (หัวหน้าโครงการ)

อุไรรัตน์ แยมชุตี

สถาบัน มหาวิทยาลัยธนบุรี

พ.ศ. 2553

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง ปัญหาและผลกระทบจากแรงงานต่างด้าวชาวพม่าในเขตพื้นที่การทำประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (The Problems and Effect of Burma Labor in Fishing Area of Prachuapkhirikhan Province) มีวัตถุประสงค์ประการแรกเพื่อศึกษาปัญหาและผลกระทบ โดยเฉพาะทางด้านสังคมที่มีต่อชุมชน และประชาชนชาวไทยในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์อันเนื่องมาจากแรงงานต่างด้าวชาวพม่าที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่การทำประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และประการที่สองเพื่อหาแนวทางการสร้างนโยบาย หรือมาตรการในการแก้ไขปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลในทางปฏิบัติ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กับตัวแทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในพื้นที่จำนวนทั้งสิ้น 25 ราย ผลการศึกษาพบว่า แรงงานต่างด้าวชาวพม่าที่เข้ามาค้าแรงงานในเขตพื้นที่การทำประมงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีทั้งแรงงานที่เข้ามาอย่างถูกต้องตามกฎหมายซึ่งมีใบอนุญาตการทำงาน และแรงงานที่ลักลอบเข้ามาอย่างผิดกฎหมาย โดยแรงงานทั้งที่ถูกกฎหมายและผิดกฎหมายเหล่านี้นิยมเข้ามาค้าแรงงานในภาคการประมงและภาคการเกษตร และแรงงานบางส่วนรับจ้างทำงานในกิจการอื่น ๆ เช่น แม่บ้าน และกรรมกร เป็นต้น การเข้ามาค้าแรงงานในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ของแรงงานต่างด้าวชาวพม่าก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสียแก่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คือ สามารถเป็นแรงงานทดแทนแรงงานชาวไทยในภาคการเกษตรและการประมง รวมทั้งทำให้เกิดการขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจของจังหวัดได้เป็นอย่างดี ในขณะที่ข้อเสียของการเข้ามาอยู่อาศัยของแรงงานต่างด้าวชาวพม่าเหล่านี้ จะทำให้เกิดประเด็นปัญหาทางด้านสังคม ได้แก่ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาทางด้านสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งปัญหาที่เกิดจากผู้ติดตามแรงงานต่างด้าวชาวพม่าที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทย

ดังนั้นการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวชาวพม่าดังกล่าวจึงควรเป็นการบูรณาการความร่วมมือแนวคิด และการสร้างนโยบายเพื่อการป้องกัน และแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน

และภาคประชาชน โดยแนวทางการสร้างนโยบายนั้นอาจแบ่งเป็น 2 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ นโยบายส่วนแรก คือ นโยบายการแก้ปัญหาในระดับท้องถิ่นซึ่งเป็นการอาศัยความร่วมมือและจัดการปัญหาได้จากหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้องภายในท้องถิ่นเอง เช่นการกำหนดเขตพื้นที่อยู่อาศัยของแรงงานต่างด้าว การให้ความรู้และการอบรมในด้านต่าง ๆ แก่แรงงานต่างด้าว และการสร้างจิตสำนึกของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน และปราบปรามแรงงานต่างด้าวในท้องถิ่นจะต้องปฏิบัติงานอย่างจริงจัง และยึดหลักตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ไม่เห็นแก่อามิสสินจ้างหรือผลประโยชน์อื่นใด

นโยบายส่วนที่สองคือ นโยบายระดับชาติ ซึ่งต้องอาศัยการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาจากรัฐบาล และกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานฝ่ายปกครอง อย่างไรก็ตามการกำหนดนโยบายในระดับชาติ ควรมีตัวแทนจากหลาย ๆ ฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าวเข้าร่วม เพื่อนำปัญหาและแนวคิดต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดกรอบนโยบายการแก้ไข ไม่ว่าจะเป็นนายจ้าง ลูกจ้าง ประชาชนในพื้นที่ ตำรวจ ทหาร เจ้าหน้าที่ส่วนการปกครองท้องถิ่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งรัฐจะต้องนำข้อเสนอแนะและแนวคิดจากบุคคลกลุ่มดังกล่าวนี้ไปพิจารณาถึงความเป็นไปได้ ว่าสามารถดำเนินการได้มากน้อยเพียงใด นอกจากนี้การกำหนดนโยบายของแรงงานต่างด้าวควรยึดหลักตามความเป็นจริง ถูกต้อง และเป็นธรรม หากมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายควรตระหนักถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ

คำสำคัญ: แรงงานต่างด้าวชาวพม่า, ปัญหาทางด้านสังคม

Research Title The Problems and Effect of Burma Labor in Fishing Area of Prachuapkhirikhan
Province
Researcher Saowathan Phoglad (Head Project)
Urairat Yamchuti
Institution Thonburi University
B.E. 2010

ABSTRACT

The research project entitle “The Social Problems and Effect of Burma Labor in Fishing Area of Prachuapkhirikhan Province” has the following objectives (1) to identify social problems and effective of Thai community and people in the areas where are Burma labor living; (2) to find the way to create the efficiency policies or measure for problem solving.

The research employed a quantitative research method. It gathered information by conductive in-depth interview with 25 agents of government sector, private sector, and people in the areas. The research found Burma labors had both of legal and illegal migration. They were working in fishery, agricultures and others employee (e.g. maid and unskill labors). The working of Burma labor caused benefits and bad effects. For the benefits, they was replacing worker in fishery and agricultures which Thai workers unwished to work and second, they helped to develop economic system of Prachuapkhirikhan province. In contrast, the bad effect of them caused the social problems i.e., criminal problems, public health and environment problems, and problems of entourage Burma labors.

Thus, the way for solving of Burma labors’ problems should be cooperated idea and finding the way to create policies to prevent and solve this problem from government, citizen and private individuals. The policies from this research can divide into two parts. First, the policies for solving in locality that cooperate and manage by local organizations for example, giving specifically alien labor living areas, giving education, and creating the common sense of officials who work about prevention and

defeating must be serious working and not corruption. Second, the national policies decide from government and relate ministries such as Ministry of Labor, Ministry of Public Health and Provincials Administration. Anyway, the government must be use idea and concept of policies to create policies from suggestions of people in the areas, police, solder, administration officers, and public health officers. Moreover, the enactment alien labor policies are holding to correct, truth and fair. The policies that are changed should be realizing the national benefit at the first.

KEY WORDS: BURMA LABOR, SOCIAL PROBLEM